

OBNAŻONY (29) *part praet pass pf*

obnażony (23), **obnażon** (6).

Pierwsze o jasne; a (24), *ã* (2) *Mącz.* ◊ *W formach złożonych -on-* (5) *Mącz* (2), *GórnTroas*, *GosłCast* (2); *-ón-* (2) *OrzQuin*, *SiebRozmyśl.* ◊ *W formach niezłożonych -on.*

sg m N obnażony (9), obnażon (4); *~ (attrib)* obnażony (5); *~ (praed)* obnażony (4), obnażon (4); obnażony *ActReg*, *LatHar*, *CiekPotr*; obnażon *OpecŻyw* (2), *TarDuch*; obnażony : obnażon *GrabowSet* (1:1). ◊ *A* obnażoného (5); *-ého* (2), *-(e)go* (3). ◊ *f N* obnażona (2), obnażonã (1); *~ (attrib)* *-a* (1) *SkarKaz*; *~ (praed)* *-ã* (1) *Phil* *-a* (1) *Leop.* ◊ *pl N m pers* obnaż(e)ni (1). *subst* obnażon(e) (3). ◊ *A subst* obnażoné (4); *-é* (3), *-(e)* (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: obnażony od kogo (1).

Sł stp s.v. obnażyć, Cn notuje, Linde XVII w. s.v. obnażyć.

Pozbawiony odzieży, niczym nie osłonięty, rozebrany, nagi; nudatus Mącz, Cn; nudus Vulg; spoliatus Cn (29) : *OpecŻyw* 102v; *TarDuch* C5; *Mącz* 252d; S. Iágniefzká obnážoná/ do domu nierzadnego [!]/ prowadzoná bylá. *SkarŻyw* 69 marg, 371; *GórnTroas* 12; *LatHar* 274, 488; Y cožeš tám zá žálość święta Pánno miálá/ [...] Kiedy oné fzáteczki/ tám z niego zdziéráli/ A ták obnážoného/ do flupá wiązáli *SiebRozmyśl* H2v.

obnażony ku czemu (2): *OpecŻyw* 126; *Pierśi* ku ltrzale żártkiéy obnážoné Wolę ia widác/ niž połtrzały oné Slepého fynká [*Kupidyna*] przyiąć *GosłCast* 40.

Wyrażenia: »jawnie obnażony« (1): *Bálácýus Arryan/ ták frodze Kátholiki dręczýł/ ífz śmiał Zakonniki y Mnifzki iáwnie obnážone/ v přegierzá bić. SkarŻyw* 58.

»sromotnie obnażony« (1): *Vkochałz fię/ kiedýc mile męká Páńfká wznowi Ablá niewinnie zábitego: Noego fromotnie obnážonego: Izááká pokornie drwá niołácego LatHar* 258.

Szereg: »odart i obnażon« (1): *O Iezu baranku niewinny/ ienżes dlá mnie z odzienia twého odart/ ij ku bicżowaniu obnażon bytz ráczýles. OpecŻyw* 126.

W przeni (1) :

Szereg: »ogolony i obnażony« (1): [*Antonijusz Sedeel Turryjana*] káždemu bącznemu czytelnikowi/ práwie ogolonego y obnážonego/ odiąwfy mu wżytkie árgumentá/ ná posmiech wyftáwił. *NiemObr* 41.

Przeni (15) :

a) Pozbawiony czegoś (8) :

obnażony od czego (1): obnážoného od opcéy pomocy/ poładził mię ná gruncie Oycowfskim y Máćierzyńfskim/ którym mnie wedle stanu y potrzeby moiéy/ z kálki fwéy świętéy żywi *OrzQuin* G4v.

obnażony z czego (6): *Ab omni honestate relictus, Ze wízelákíey poczćiwości obnażony. Mącz* 194d; *On fzáty Chryftufowey/ to íeft niewinności/ ktorą wziął ná Chrzcíe S. w nágości fwey/ nie ftrácił: á wy ták bogáto przybráni obnáženi z niey íešteście. SkarŻyw* 52; *Phil* P2; *Ia/ zem dawno fmutkiem/ z počiech íeft obnážon/ [...] Prośzę cieřz też zátým. GrabowSet* C3, S4v; *CiekPotr* 24.

Wyrażenie: »obnażony w rozum« (1): *nie rozumiei zewń omnie zebych był tak obnażony w rozum zebym sobie sam czym dobrym tuszyc niemiał ActReg* 161.

b) *Ujawniony, odkryty, widoczny; revelatus Vulg (3)* : obnázoná iefth zelżywość twoiá w íprofných wífetecznościách twoich [*et revelata est ignominia tua in fornicationibus tuis*] *Leop Ez 16/36; GosłCast 44.*

Szereg: »obnażony i odkryty« (1): wízytkie rzeczy obnázone fá y odkryte oczom iego [*omnia autem nuda et aperta sunt oculis eius*] *WujNT Hebr 4/13.*

c) *Ubogi, biedny (2)* : porzuć dom gotowy/ budowanie/ przeday role/ ítátki/ y to czego wieść y nieść z łobą niemożelz/ á podz obnáżony zá głósem moim. *SkarŻyw [282], 166.*

d) *Zubożony, оголоcony (2)* : Prosieli żeby KIM tak vacancyami szafował iakoby potrzeby RP. obnazone niebyły. *ActReg 25.*

Szereg: »obnażony, odarty« (1): Ołtarze obnáżone: dzwonicá odártá/ Bárzo fię pochyliłá/ ítoi nie podpárta. *KlonWor 49.*

Synonimy: *goły, nieodziany, nagi, odarty, odkryty, rozebrany.*

Cf [OBNADZON], OBNAŻYĆ